

EU PPF
PODRŠKA EU U PRIPREMI PROJEKATA
Perspektiva Srbije za održivi razvoj

ppf.rs | europa.rs | mei.gov.rs | cfcu.gov.rs

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
MINISTARSTVO FINANSIJA
Sektor za ugovaranje i finansiranje programa
iz sredstava Evropske unije

Projekat finansira
Evropska unija

Finansijski i institucionalni okvir za infrastrukturne projekte

MODUL 3 - Metodologija pripreme Finansijskog modela u skladu sa Vodičem EU

EU PPF
PODRŠKA EU U PRIPREMI PROJEKATA
Perspektiva Srbije za održivi razvoj

ppf.rs | europa.rs | mei.gov.rs | cfcu.gov.rs

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
MINISTARSTVO FINANSIJA
Sektor za ugovaranje i finansiranje programa
iz sredstava Evropske unije

Projekat finansira
Evropska unija

Uvod

- Predstavljanje predavača i učesnika
 - Robert Kartelo
- Predstavljanje programa obuke

Sadržaj

- Finansijska analiza
- Osnovni pojmovi i indikatori uspešnosti projekta (FNPV, FRR, ENPV, ERR)
- Ocena investicionih projekata
- Proračun funding gapa
- Praktični primer

Finansijsko – ekonomska analiza

- Analiza tržišta i tehnološko - tehnička analiza dale su rezultate koji su izraženi i u fizičkim i u novčanim jedinicama.
- Objedinjavanje rezultata moguće samo ako su izraženi u vrednosnim jedinicama.
- Cilj ekonomsko-financijske analize je da sve učinke projekta izrazi u vrednosnim jedinicama te tako pripremi dokumentaciono - informacionu osnovu za ocenu projekta.

Uvod

- Analiza troškova i koristi (CBA analiza) je analitički alat za ocenu ekonomskih prednosti ili nedostataka investicione odluke vaganjem njenih troškova i koristi kako bi se ocenila dobrobit koja joj se pripisuje.
- Svrha CBA analize je da informiše i podrži odluke o dodeli sredstava, izračunavajući pogodnosti određene intervencije za društvo u odnosu na moguće alternative.

Glavne karakteristike

- Dugoročna perspektiva
- Inkrementalni pristup
- Mikroekonomski pristup
- Oportunitetni trošak robe
- Spremnost na plaćanje pružene usluge
- Proračun pokazatelja ekonomske uspešnosti izraženih monetarnim vrednostima

Dugoročna perspektiva

- Usvojeno je dugoročno gledište (10-30 godine), u zavisnosti od sektora intervencije.

Odatle proizlazi potreba za:

- Postavljanjem odgovarajućeg vremenskog okvira;
- Predviđanjem budućih troškova i koristi u dugom vremenskom rasponu (pogled unapred);
- Usvajanjem primerenih diskontnih stopa kako bi se izračunala sadašnja vrednost budućih troškova i koristi;
- Uzimanjem nesigurnosti u obzir ocenjivanjem rizika projekta.

Inkrementalni pristup

CBA analiza upoređuje scenario s projektom s protivčinjeničnim osnovnim scenariom bez projekta

Protivčinjenični scenario definiše se kao šta bi se desilo u odsutnosti projekta:

Kada se projekt sastoji od potpuno nove imovine, scenario bez projekta je onaj bez usluge;

Kad projekt ima za cilj poboljšanje ili obnovu već postojećeg sadržaja, postoje dve mogućnosti:

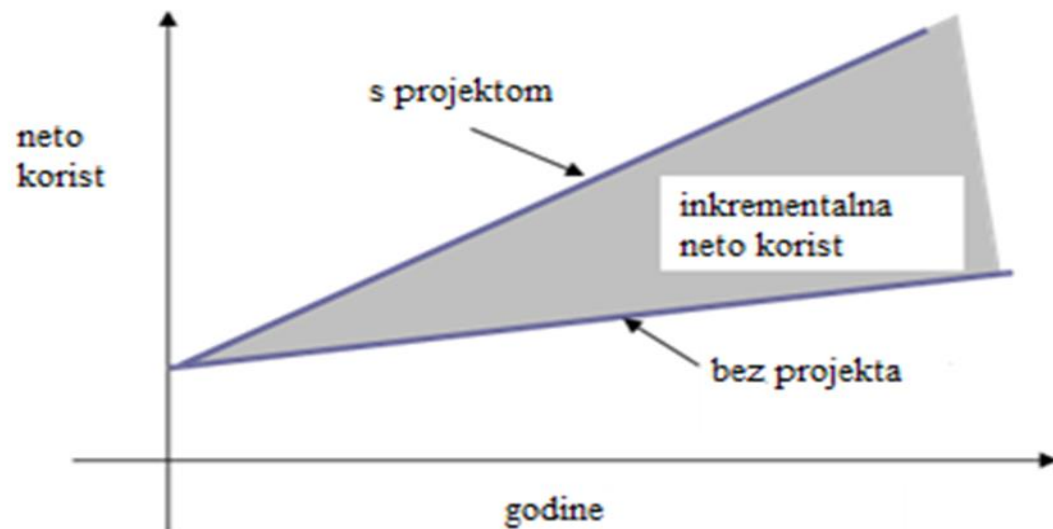
Business as Usual (zadana opcija)

Učiniti minimum (samo kad je to izvodljivo i verovatno)

Izbor protivčinjeničnog scenarija nosi važne implikacije na CBA rezultate!

Inkrementalni pristup

Finansijski i ekonomski pokazatelji uspešnosti računaju se samo prema inkrementalnom novčanom toku (= razlika između novčanog toka u scenarijima s projektom i protivčinjeničnim scenarijima).

Statički i dinamički pristup oceni projekta

- Uspešnost investicionog projekta može se ocenjivati u jednom razdoblju veka projekta ili tokom čitavog veka projekta.
- Statički pristup oceni analizira uspešnost projekta na osnovi podataka iz jednog razdoblja veka, a to je obično jedna godina.
- Dinamički pristup oceni koristi se s podacima iz celog veka projekta.
- Ova dva pristupa oceni razlikuju se u pogledu njihovih ciljeva, metodoloških osobina i tačnosti rezultata.

Statična ocena projekta

Statički pristup oceni projekta podrazumeva analizu njegove uspešnosti uz korišćenje podataka o uspešnosti poslovanja u reprezentativnoj godini poslovanja.

Obično postoje dva opšta kriterijuma za izbor reprezentativne godine:

- postignuto je moguće iskorišćenje poslovnog kapaciteta projekta
- u projektu još traje otplaćivanje kredita

Statična ocena projekta

U statičkoj oceni projekta se obično koriste pokazatelji koji upućuju na sledeće osobine projekta:

- likvidnost
- upravljanje dugom
- upravljanje imovinom
- rentabilnost

Primeri

- Koeficijent tekuće likvidnosti > 1
 - kratkotrajna imovina / kratkoročne obveze
- Koeficijent pokrića finansijskih obveza ≥ 1
 - $(\text{dobit nakon oporezivanja} + \text{amortizacija} + \text{finansijski rashodi}) / \text{otplatni dio} + \text{finansijski rashodi}$
- Bruto rentabilnost ukupnih prihoda ≥ 0
 - $(\text{dobit pre oporezivanja} + \text{finansijski rashodi}) / \text{ukupni prihodi}$

Dinamična ocena projekta

- Izvor informacija za dinamičnu ocenu rentabilnosti projekta je Ekonomski tok projekta
- Stavke u Ekonomskom toku projekta svrstane su u 3 kategorije:
 - prihodi
 - rashodi/izdaci
 - neto prihodi
- Izdaci u Ekonomskom toku projekta imaju vrlo sličnu strukturu kao izdaci u Finansijskom toku projekta.
- **Razlika je jedino u tome što se obveze prema izvorima finansiranja pojavljuju u Finansijskom toku projekta, dok ih u izdacima Ekonomskog toka projekta nema.**

Period povrata investicije

Ova metoda koristi pojam perioda povrata investicionih ulaganja, pod čime se podrazumeva period koji je potreban kako bi projekt povratio uložene investicije.

Period povrata investicionih ulaganja određuje se prema sledećem izrazu:

$$\sum_{n=1}^t UI_n^e = \sum_{n=1}^{RPI} NP_n^e$$

gde je

UI - ukupne investicije u dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu

NP – neto prihodi

RPI – period povrata investicije

n – godina u veku projekta

Neto sadašnja vrednost

Neto sadašnja vrednost projekta definiše se kao zbir vrednosti godišnjih neto prihoda u Ekonomskom toku svedenih na njihovu vrednost u početnoj godini veka projekta, tj. u godini 1.

Ona se određuje prema izrazu

$$NSV = \sum_{n=1}^t NP_n^e * \left(\frac{1}{1 + \frac{p}{100}} \right)^n$$

NSV – neto sadašnja vrednost

NP^e – neto prihodi u ekonomskom toku

p – diskontna stopa

n – godina u veku projekta

Neto sadašnja vrednost

- Kriterijum za ocenu u primeni ove metode je iznos neto sadašnje vrednosti projekta, a mogu se pojaviti tri situacije:
- $NSV > 0$ - > projekat je prihvatljiv
- $NSV = 0$ - > projekat je granično prihvatljiv
- $NSV < 0$ -> projekt je neprihvatljiv
- Metoda neto sadašnje vrednosti ima važne pozitivne karakteristike jer uzima u obzir celi vek projekta i vremenske preferencije.
- Njen osnovni nedostatak je da meri samo apsolutni učinak na imovinu projekta, ne ukazujući na veličinu investicija koje su potrebne kako bi se ostvarila ta sadašnja vrednost

Interna stopa rentabilnosti

Odgovara onoj diskontnoj stopi koja izjednačuje sadašnju vrednost prihoda i sadašnju vrednost rashoda, što znači da neto sadašnju vrednost projekta svodi na nulu

$$0 = \sum_{n=1}^t NP_n^e * \left(\frac{1}{1 + \frac{p}{100}} \right)^n$$

Interna stopa rentabilnosti

- Interna stopa rentabilnosti pokazuje prosečnu godišnju stopu prinosa koji će davati uloženi kapital.
- Važno je da se interna stopa rentabilnosti uvek shvata kao maksimalno prihvatljiva kamatna stopa na kredite, bez obzira učestvuje li u finansiranju sopstveni kapital ili ne.
- Naime, kada bi se pri pojavi sopstvenog kapitala prihvatila kamatna stopa na kredite veća od interne stope rentabilnosti, tada bi deo akumulacije za podelu vlasnicima projekta bio manji od realnog prinosa sopstvenog kapitala i deo akumulacije bi se prelivao od vlasnika prema spoljnim subjektima.

Interna stopa rentabilnosti

- Kriterijum za ocenu u primeni ove metode minimalno je prihvatljiva interna stopa rentabilnosti
- Pojavljuju se tri situacije:
 - $ISR > ISR_{min}$ - > projekat je prihvatljiv
 - $ISR = ISR_{min}$ - > projekat je granično prihvatljiv
 - $ISR < ISR_{min}$ - < projekat nije prihvatljiv
- Parametar ISR_{min} jednak je prosečnoj kamatnoj stopi na kredite, koja je dobijena pri primeni metode neto sadašnje vrednosti.
- Njegova vrednost može biti i veća od prosečne kamatne stope na investicione kredite, čime se povećava pritisak na uspešnost investicija, ali ne sme biti manja od interne stope rentabilnosti najboljeg alternativnog projekta

Diskontna stopa

Diskontna stopa odražava trošak kapitala, pa nju treba odrediti na način da ona nije manja od realne kamatne stope uz koju se planiraju koristiti krediti za finansiranje investicionih ulaganja

$$p' = \frac{\sum_{m=1}^M K_m * k_m^r}{\sum_{m=1}^M K_m}$$

gde je

p' – vagana aritmetička sredina kamatnih stopa

K – iznos kredita

k – realna kamatna stopa

m – pojedini kredit

Ocena likvidnosti projekta

Likvidnost investicionog projekta definiše se kao njegova sposobnost da u svakom periodu veka namiri svoje dospele finansijske obveze

Analiza likvidnosti izvodi se za svaku godinu veka projekta polazeći od informacija iz Finansijskog toka projekta

Razlika između prihoda i izdataka u pojedinoj godini veka projekta, pod nazivom neto prihodi u Finansijskom toku (NP'), odražava sposobnost namirenja dospjelih finansijskih obveza u pojedinoj godini veka projekta te se pojavljuju tri moguće situacije:

- $NP > 0$ -> projekat je likvidan
- $NP = 0$ -> projekat je granično likvidan
- $NP < 0$ -> projekat nije likvidan

Ocena likvidnosti projekta - nastavak

- Projekt je likvidan ako su neto prihodi u Finansijskom toku jednaki nuli ili veći od nule, a nelikvidan ako su negativni.
- Ako se u nekoj godini veka projekta pojavi nelikvidnost, tada je potrebno preduzeti mere radi dovođenja projekta u situaciju likvidnosti.
- Najpre je potrebno pokušati rešiti nelikvidnost merama u samom projektu, što znači razmotriti mogućnost povećanja prihoda ili smanjenja rashoda u Finansijskom toku, pri čemu je potrebno sačuvati funkcionalnost projekta.
- Ukoliko niti povećanje prihoda niti smanjenja rashoda nisu rešenje, potrebno je proveriti da li je kumulativ neto prihoda u Finansijskom toku dovoljan za postizanje likvidnosti.
- Ako ni to nije dovoljno, konačno rešenje može biti povećanje sopstvenog kapitala ili uzimanje dodatnog kredita.

Ocena projekta s različitih gledišta

- gledište poslovnog poduhvata
- gledište projekta
- gledište poslovnog subjekta
- gledište vlasnika

Gledište poduhvata

Ocena projekta s gledišta poduhvata ima za cilj analizu prihvatljivosti poslovne ideje, ne za donošenje investiciione odluke, već za odlučivanje o eventualnoj daljoj i detaljnijoj analizi, pa se sprovodi na početku procesa planiranja projekta za potrebe izrade Predhodne studije opravdanosti.

Polazi od sljedećih osnovnih pretpostavki:

- u analizu se ne uvode izvori finansiranja i finansijske obveze, što znači da se u ovoj fazi analize implicitno pretpostavlja da će se ukupne investicije finansirati iz sopstvenih sredstava
- u analizu se uvode ukupne investicije, tj. investicije u dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu, a evidentiraju se prema planiranoj dinamici ulaganja u periodu izvođenja projekta.

Gledište poduhvata

- Budući da ocena projekta s gledišta poduhvata ne uzima u obzir izvore finansiranja i finansijske obveze, ona meri samo utrošak ukupnog kapitala i dobit koju će projekat stvoriti.
- Stoga ona pokazuje rentabilnost projekta pod implicitnom pretpostavkom da će se sva ulaganja finansirati iz sopstvenih sredstava,
- U skladu s tim u fazi pripreme projekta nije potrebno analizirati izvore finansiranja i finansijske obveze, niti izrađivati Finansijski tok i Bilans.
- Ocena s gledišta poduhvata pokazuje rentabilnost projekta pre namirenja finansijskih obveza, pa ona ukazuje na sposobnost projekta da stvara akumulaciju, ali ne ukazuje na to koji će njen deo ostati u poslovnom subjektu.

Gledište projekta

Ocena projekta s gledišta projekta ima za cilj analizu prihvatljivosti projekta za izvođenje tj. za donošenje ili pozitivne ili negativne investicione odluke, pa se može sprovoditi u izradi Prethodne studije opravdanosti prema kraju procesa planiranja projekta za izradu Studije opravdanosti.

Polazi od sledećih osnovnih pretpostavki:

- u analizu se uvode izvori finansiranja i finansijske obveze, što znači da se u ovoj fazi analize pretpostavlja da će se ukupne investicije finansirati iz sopstvenih i tuđih sredstava
- u analizu se uvode ukupne investicije, tj. investicije u dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu, a evidentiraju se prema planiranoj dinamici ulaganja u razdoblju izvedbe projekta

Gledište projekta

- Ocena s gledišta projekta pokazuje rentabilnost projekta nakon namirenja finansijskih obveza, pa ona ukazuje na uticaj očekivane konstrukcije finansiranja na rentabilnost projekta, bez obzira da li će dobit biti raspoređena vlasnicima ili ostati u poslovnom subjektu.
- Rezultati ove ocene su potrebni vlasnicima radi uvida u rentabilnost projekta te su temelj za završne pregovore s finansijskim institucijama i potencijalnim poslovnim partnerima.

Gledište vlasnika

- Ocena projekta s gledišta vlasnika poslovnog subjekta ima za cilj analizu prihvatljivosti projekta za vlasnika, nakon što se deo dobiti ostavi poslovnom subjektu za finansiranje njegovog daljeg razvoja.
- To znači da ona pokazuje rentabilnost kapitala vlasnika uloženog u projekat i daje vlasnicima informaciju o prihvatljivosti projekta s njihovog gledišta.

Gledište vlasnika

Ocena projekta s gledišta vlasnika polazi od sledećih osnovnih pretpostavki:

- prihodi u Ekonomskom toku uključuju samo udeo u tekućoj dobiti, povrat uložених sredstava, te ostatak vrednosti poslovnog subjekta
- rashodi u Ekonomskom toku uključuju samo iznose uloženog kapitala vlasnika

Finansijski povrat investicije

- Indikatori potrebni za proveru finansijskog učinka projekta su:
- Finansijska neto sadašnja vrednost investicije: FNPV(C)
- Finansijska stopa povrata od investicije: FRR(C)
- Proračun finansijske stope povrata na investiciju meri se sposobnost neto prihoda da povrate inicijalnu investiciju

FNPV(C)

Finansijska neto sadašnja vrednost definiše se kao iznos koji se dobije kada se očekivani troškovi investicije i operativni troškovi projekta (na odgovarajući način umanjeni) oduzmu od umanjene vrednosti očekivanih prihoda

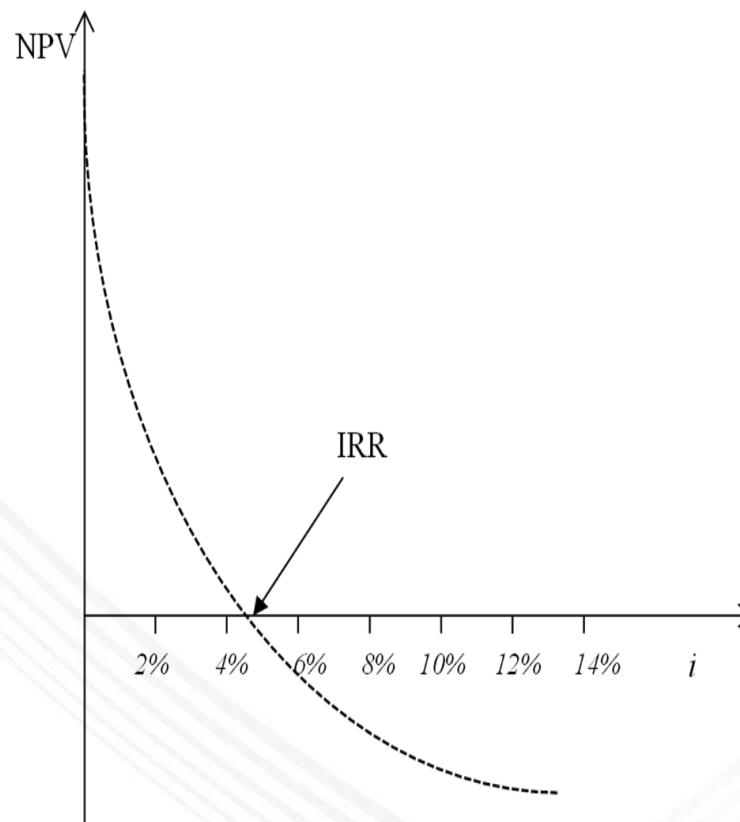
$$FNPV = \sum_{t=0}^n a_t S_t = \frac{S_0}{(1+i)^0} + \frac{S_1}{(1+i)^1} + \dots + \frac{S_n}{(1+i)^n}$$

S_t – neto prihodi

i – finansijska diskontna stopa

FFF(C)

- Finansijska stopa rentabilnosti je definisana kao diskontna stopa koja daje FNPV ravan nuli,
- tj. FRR (finansijska stopa povrata) se dobija rešenjem sledeće jednačine

$$0 = \sum \frac{S_t}{(1 + FRRC)^t}$$

Primer računanja FNPV i FRR

	Godine							
	1	2	3	4	5-9	10	11-29	30
Ukupni prihodi				11,598	...	12,011	...	12,222
Residual value								4,265
Ukupni priljevi	0	0	0	11,598	...	12,011	...	16,487
Ukupni operativni				5,561	...	5,662	...	5,713
Početna investicija	8,465	75,176	42,890					
Troškovi zamjene						11,890	9,760	
Ukupni odljevi	8,465	75,176	42,890	5,561	...	17,552	...	5,713
Neto novčani tok	-8,465	-75,176	-42,890	6,037	...	-5,540	...	10,774
FNPV(C)	- 34.284							
FRR(C)								
	1.4%							

Financijska diskontna stopa od 4 % je primijenjena kako bi se izračunala ova vrijednost.

Finansijska rentabilnost kapitala FRR(K)

- Svrha ovog proračuna je pogled na projekat iz perspektive vlasnika projekta
- Čak i u slučaju da je FRR(C) vrlo mala ili čak negativna u slučaju javnih investicija (posebno to važi za određene sektore), FRR(K) je često pozitivna.
- S druge strane, za javnu infrastrukturu, negativan FNPV(K) posle EU pomoći ne znači da projekat nije poželjan sa stajališta vlasnika ili javnosti i da treba biti otkazan. To samo znači da ne pruža dovoljan finansijski povrat na upotrijebljeni nacionalni kapital, zasnovano na primenjenim merilima (tj. 4% realno)
- Ovo je u biti vrlo često rezultat čak i za projekte koji generišu prihode, a koji primaju EU pomoć. U takvim slučajevima, posebno je važno osigurati finansijsku održivost projekta.

Finansijska održivost projekta

- Projekat je finansijski održiv kad se očekuje da je rizik nedostatka novca u budućnosti, u fazi investicije ili operativnoj fazi ravan nuli.
- Vlasnici projekta treba da pokažu kako dostupni izvori finansiranja (interni i eksterni) mogu konzistentno pratiti isplate iz godine u godinu.
- U slučaju projekata koji ne generišu prihode ili gde god se negativni novčani tokovi predviđaju u budućnosti (tj. u godinama u kojima su potrebne velike investicije kapitala radi zamene imovine), jasan dugoročni plan pokrivanja tih negativnih novčanih tokova mora biti prezentovan.

Primer

	Godi							
	1	2	3	4	5-9	10	11-29	30
Izvori financiranja	8,465	75,176	42,890					
Ukupni prihodi				11,598	...	12,011	...	12,222
Ukupni priljevi	8,465	75,176	42,890	11,598	...	12,011	...	12,222
Početna investiciji	8,465	75,176	42,890					
Troškovi zamjene						11,890	9,760	
Otplate zajma (Uključujući kamate)					1,789	1,789	1,789	
Ukupni operativni troškovi				5,561	...	5,662	...	5,713
Porezi				604	...	-733	...	651
Ukupni odljevi	8,465	75,176	42,890	5,561	...	19,341		5,713
Neto novčani tok	0	0	0	6,037	...	-7,329	...	6,509
Kumulirani neto novčani tok	0	0	0	6,037	...	20,726	...	133,835

Kumuliran novčani tok treba biti ravan nuli (ili pozitivan) tijekom faze izgradnje.

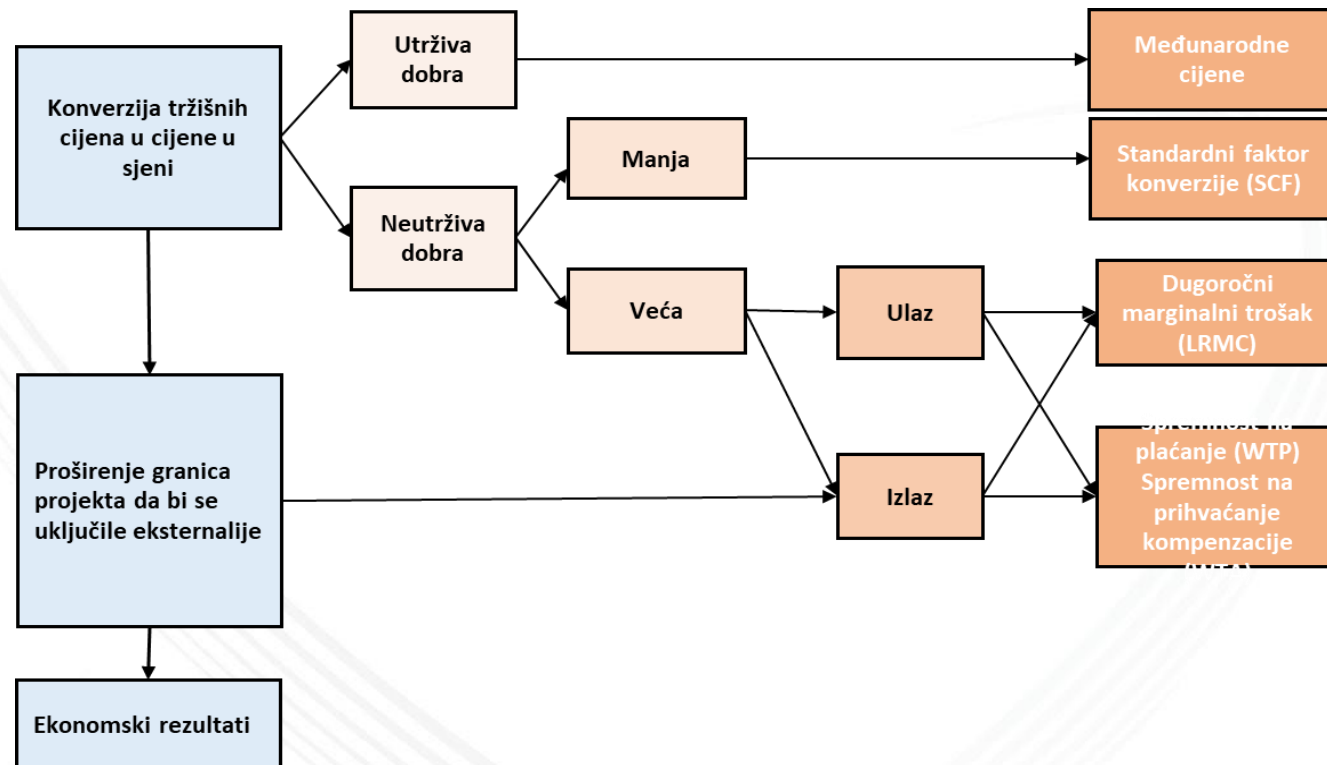
Financijska održivost je verificirana kad je kumulirani novčani tok veći od nule za sve godine koje su uzete u razmatranje.

Ciljevi ekonomske analize

- Ekonomska analiza se bazira na utvrđivanju i procenjivanju ukupnih društvenih efekata - ukupnih koristi i troškova koje cela zemlja, a ne samo nosilac projekta, ima od razmatranog projekta.
- Pri tome je bitno da postoje određeni efekti koje društvo ima od projekta, bez obzira da li su to direktni ili indirektni efekti, ekonomski i neekonomski, itd.
- Zato su te analize važne za infrastrukturne projekte i za projekte gradnje građevina javne namene, bolnice, škole, javna uprava, socijalni stanovi, građevine u kulturi i sl.

Koraci ekonomske analize

- Konverzija tržišnih cena u cene u senci
- Proširenje granica projekta da bi se uračunale eksternalije
- Procena ekonomskih rezultata

Procena ekonomskih rezultata

ENPV: Razlika između diskontirane ukupne društvene koristi i društvenog troška, izraženo u cijenama u senci > 0

ERR : društvena diskontna stopa $>$ diskontna stopa

B/C odnos: odnos između diskontiranih ekonomskih koristi i troškova > 1

Društvu će projekt koristiti!

	KF	Godine								
		1	2	3	4	5	6-15	16	17-29	30
Spremnost na plaćanje 1		0	0	0	19,304	19,419	...	20,365	...	20,365
Spremnost na plaćanje 2		0	0	0	437	437	...	437	...	437
Smanjena emisija buke		0	0	0	4,200	4,200	...	4,200	...	4,200
Smanjeno zagađenje zraka		0	0	0	1,900	1,900	...	1,900	...	1,900
Ukupne koristi		0	0	0	25,841	25,957	...	26,902	...	26,902
Ukupni operativni troškovi	0.88	0	0	0	4,882	4,897	...	5,016	...	5,016
Početna investicija	0.97	8,228	73,071	41,689	0	0	...	0	...	0
Troškovi zamjene	0.98	0	0	0	0	0	11.664	0	9.575	0
Ostatak vrijednosti	0.97	0	0	0	0	0	...	0	...	-4,146
Ukupni troškovi		8,228	73,071	41,689	4,882	4,897	...	23,428	...	871
Neto ekonomske		-8,228	-73,071	-41,689	20,959	21,060	...	3,474	...	26,032
ENSV	212,128									
ESP	14.8%									
K/T omjer	2.04									

Ovaj KF je niži nego KF za investicije jer uključuje korekciju za plaće u sjeni za rad u kontekstu nezaposlenosti

Financijski prihodi su zamijenjeni s korisnikovom spremnošću na plaćanje za pruženu uslugu.

Ovo su pozitivne eksternalije

Primjena KF-a nižeg od 1 na projektne inpute ima učinak umanjena društvenih troškova i poboljšanja ekonomskog performansa.

FUNDING GAP

Pravni osnov

- Uredba (EU) br. 1303/2013 Evropskog parlamenta i Saveta od 17. decembra 2013.
- Delegirana Uredba Komisije (EU) br. 480/2014 od 3. mart 2014
- Implementaciona Uredba Komisije (EU) br. 1011/2014 od 22. septembar 2014.
- Commission Implementing Regulation (EU) utvrđuje detaljna pravila o implementaciji Uredbe (EU) br. 1303/2013 Evropskog Parlamenta i Saveta u pogledu modela za izveštavanje o napretku, podnošenju informacija o velikim projektima, ...

Definicija projekata koji generišu prihod

- Projekti koji generiraju prihode su investicione operacije u kojima su diskontirani prihodi viši od operativnih troškova.
- U skladu sa članom 61 (Operacije koje generišu neto prihode po završetku) Uredbe (EU) Br. 1303/2013, kvalifikovani troškovi koji će biti sufinansirani iz fondova biće umanjeni, uzevši u obzir potencijal operacije za generisanje neto prihoda kroz određeno referentno razdoblje koje pokriva i implementaciju operacije i razdoblje nakon završetka.

Vek projekta

Energetika	• 15 – 25 godina
Zaštita životne sredine	• 30 godina
Železnice	• 30 godina
Luke	• 25 godina
Putevi	• 25 - 30 godina
Industrija	• 10 godina

Postupak određivanja EU pomoći

FUNDING GAP METODA

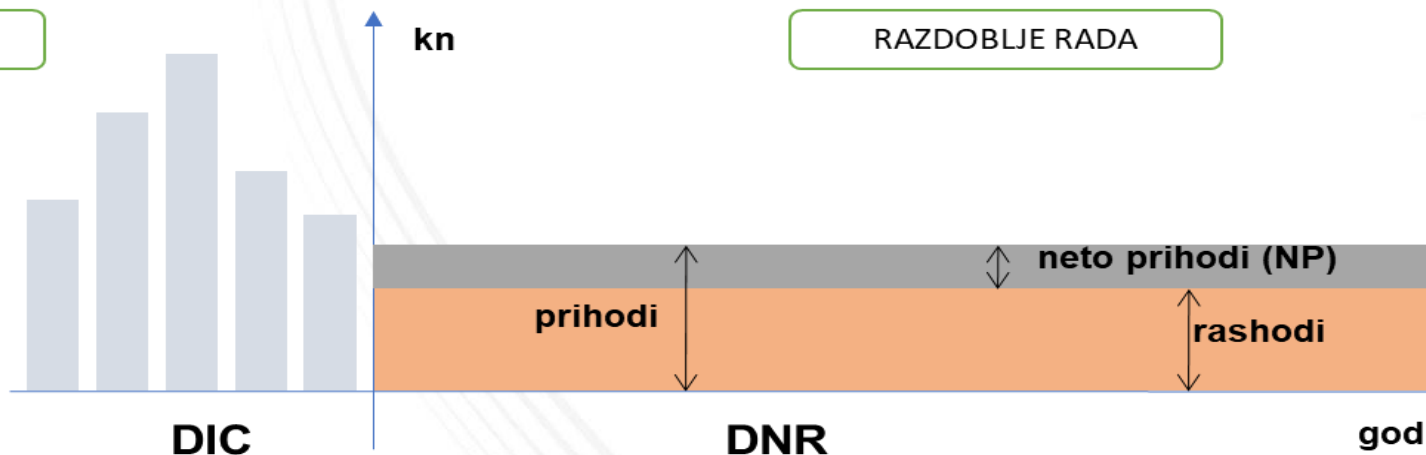
EC uredba 1083/2006 “prihvatljivi izdaci neće biti veći od sadašnje vrednosti investicionih troškova umanjenih za sadašnju vrednost prihoda od investicije u specifičnom vremenskom okviru”

“Funding gap (R)” je deo investicionih troškova koji neće moći da se otplati neto prihodima projekta.

SAMO ZA PROJEKTE KOJI GENERIŠU PROFIT

Postupak određivanja EU pomoći

IZGRADNJA

$$1.) R = (DIC - DNR) / DIC$$

$$2.) DA = EC * R$$

$$EU \text{ grant} = DA * \max CR$$

IZ – Iznos na koji se primjenjuje maksimalni iznos sufinansiranja

Max CR – maksimalni iznos sufinansiranja (85%)

48

Primer proračuna finansijskog jaza

Koraci za utvrđivanje količine bespovratnih sredstava EU-a	Skraćenica	Iznosi u 000 HRK
Da li je projekt ima uvjete za EU sredstva?		DA
Korak 1- utvrditi stopu finansijskog raskoraka (R) $R = \text{Max EE/DIC}$	R	81,97%
Diskontirani troškovi ulaganja (DIC)	DIC	166.833
Diskontirani neto prihod DNR (diskontirani prihodi - diskontirani troškovi rada)	DNR	30.075
Maksimalni prihvatljivi rashodi ($\text{maxEE} = \text{DIC} - \text{DIR}$)	EE	136.758
Korak 2 - utvrditi 'iznos odluke (DA)', to jest iznos koji se odnosi na stopu sufinanciranja za prioritetnu os $\text{DA} = \text{EC} \cdot R$	DA	35.899
Ukupni investicijski troškovi		43.794
Ne prihvatljivi trošak		0
Kratika 'EC' podrazumijeva prihvatljive troškove	EC	43.794
Korak 3 - utvrditi maksimalni iznos bespovratnih sredstava EU-a	EU grant	30.514
Max Crpa' znači maksimalnu fiksnu stopu sufinanciranja za prioritetnu os sukladno Odluci Komisije o usvajanju operativnih programa		85,00%
Iznos granta u %		69,68%

PITANJA I ODGOVORI

PODRŠKA EU U PRIPREMI PROJEKATA

Sva dokumenta, informacije, materijale i fotografije možete preuzeti na zvaničnoj internet prezentaciji EU PPF projekta

www.ppf.rs

Pitanja i pomoć

Robert Kartelo

Predavač, EU PPF | EuropeAid/137044/DH/SER/RS

+381 11 4040721

info@ppf.rs

www.ppf.rs

Hvala Vam na pažnji!